

асистент кафедри англійської
філології
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІМПЛІЦИТНОЇ НЕГАТИВНОЇ ОЦІНКИ МОВЦЯ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Значний інтерес до оцінності в комунікації, підсилений антропоцентричним характером сучасних мовознавчих студій, дозволяє розкрити когнітивні механізми і мовні особливості процесу оцінювання, що супроводжує процеси пізнання та мислення людини.

Лінгвістичні дослідження вітчизняних та зарубіжних мовознавців спрямовані на різнобічне вивчення таких аспектів оцінки та оцінного значення: оцінної модальності та логіки оцінок (Н.Д. Арутюнова, О.М. Вольф, О.О. Івін, М.М. Болдирев, О.Ф. Серебреннікова та інші); функціональної природи оцінки та її функцій у структурі висловлення та цілого тексту (О.М. Вольф, Г.І. Приходько, Н.В. Гончарова, Л.І. Клочко, J.R. Martin та інші); семантико-прагматичних особливостей реалізації оцінного значення (О.Л. Бессонова, Т.А. Космеда, Т.В. Маркелова, А.А. Король, Т.М. Кузенко, М.М. Михальченко, І.П. Рудик, J.-P. Malrieu та інші); оцінки як типу мовного значення та співвідношення емоційного й оцінного компонентів у структурі значення (О.П. Черняк, І.В. Шаховський та інші); мовних засобів вираження оцінки (І.В. Онищенко, Л.Ф. Соловійова, S. Hunston та інші), зокрема негативної (Т.М. Кузенко, Т.А. Крисанова); лінгвокультурних особливостей вираження оцінки (І.Є. Буяр, Л.М. Усик); конітивних основ оцінної концептуалізації (М.М. Болдирев, І.А. Солодилова). Негативна оцінка тлумачиться дослідниками як конфліктоген, що потенційно провокує проблеми у досягненні взаєморозуміння у комунікації та призводить до конфлікту та комунікативних збоїв.

Концентрація у повсякденному спілкуванні імпліцитних, прихованих смислів неодноразово підкреслюється. Крім того, дослідники стверджують, що в реальній комунікації більшість смислів є імпліцитними [1, с. 35], зокрема висловлення оцінки часто реалізується мовцями опосередковано, в імпліцитній формі. Проте висловлення імпліцитної негативної оцінки мовця досі залишається поза увагою лінгвістів.

Із зверненням сучасної лінгвістики до діяльнісного підходу мислення [2, с. 41] наукових пошуків та розгляду дискурсу як синтезу когнітивної, мовленнєвої, комунікативної та соціальної діяльності людини [1; 2; 3; 5; 7; 8] сформувався передумови для розгляду імпліцитної негативної оцінки як дискурсивного явища, що супроводжує інтеракцію комунікантів. Когнітивно-прагмалінгвістичний підхід до дослідницької практики виявляє, що інтерпретація та експлікація оцінних значень відбувається не тільки на рівні контексту, але й завдяки чинникам когнітивно-прагматичного характеру. Таким чином, **метою** цієї розвідки є аналіз етапів і методів вивчення імпліцитної негативної оцінки як лінгвістичного феномену, що супроводжує інтеракцію, у ракурсі діяльнісного підходу до аналізу комунікативної діяльності.

Дослідження імпліцитної негативної оцінки в англійському діалогічному дискурсі передбачає встановлення лінгвальних, когнітивних, комунікативних механізмів та прагматичних характеристик цього дискурсивного явища. Процедурною базою є синтез *когнітивних, прагматичних та функціональних* методів та методик дослідження. Це дає змогу якнайповніше розкрити особливості реалізації та функціонування імпліцитної негативної оцінки мовця у комунікації.

Інтегративний характер когнітивної прагмалінгвістики [10, с. 19] проявляється в комплексному застосуванні науково-дослідницьких методів, валідних для виконання поставлених у нашій роботі завдань. Для цього ми використовуємо методу аналізу, що бере до уваги лінгвальні, позалінгвальні чинники; когнітивні механізми функціонування та смислоутворення у діалогічному дискурсі; прагмасемантичні аспекти реалізації імпліцитної негативної оцінки, її місце та роль в аксіологічній структурі англійського дискурсу та особливості прояву у тактико-стратегічній мовленнєвій поведінці комуніканта. Отже, комплексне вивчення дискурсивної реалізації імпліцитної негативної оцінки мовця в діалогічному дискурсі передбачає поетапний аналіз.

На першому, **теоретико-методологічному**, етапі ми здійснили огляд літератури із питань панівного наразі діяльнісного тлумачення дискурсу в сучасній лінгвістиці, аналіз наявного наукового доробку щодо понять оцінки, імпліцитності та імпліцитного смислу комунікативної ситуації спілкування для окреслення термінологічних меж імпліцитної негативної оцінки як дискурсивного явища у діалогічній взаємодії.

Таксономічний етап включає виокремлення фрагментів англійського діалогічного дискурсу із сучасних художніх англійських творів та скриптів кінодискурсу, що містять імпліцитну негативну оцінку.

Специфіка вираження імпліцитної негативної оцінки (зокрема, опущення із пропозиції висловлення мовних одиниць, що містять негативно-оцінну сему) унеможлиблює відбір емпіричної бази дослідження за формальним критерієм, позаяк ілюстративний матеріал дискурсивного явища імпліцитної негативної оцінки сформовано відповідно до змістово-сислового аспекту та таких принципів:

– за структурною організацією дібрані дискурсивні фрагменти становлять діалогічні обміни репліками героїв художніх творів або кінодискурсу;

– імпліцитна негативна оцінка мовця міститься в імпліцитному смислі висловлення, а не у вербалізованій пропозиції;

– релевантною предмету дослідження дисертації може бути не лише суміжна пара реплік, але й секвенції мовних ходів мовця та адресата, що є інтеракційними актами їх розумово-когнітивної взаємодії [8, с. 208], а також авторська мова (у художніх творах), що експлікує контекст та ситуативні фактори спілкування;

– діалогічна взаємодія комунікантів має вербальну та паравербальну складові частини, остання представлена знаками семіотичної системи невербальної комунікації.

Отже, на цьому етапі ми використали методи *контекстуального* (урахування усіх особливостей дискурсивного контексту, які впливають на реалізацію імпліцитної негативної оцінки), *пропозиційного* (виокремлення елементів пропозиції – предикату, аргументів, операторів, що надають лексикалізовану інформацію про зміст повідомлення), *пресупозиційного* (виявлення пресупозицій висловлення) аналізів, аналіз імплікацій та імплікатур висловлення, а також *метод експлікації імпліцитного смислу* (за Л.Р. Безуглою [1, с. 31]), що становить реконструювання дослідником імпліцитного смислу у вигляді потенційного висловлення.

Для фіксації та систематизації форм мовного та позамовного вираження негативнооцінного імпліцитного смислу висловлення *вербальних* (лексико-граматичних, структурно-семантичних та стилістичних) та *невербальних* індикаторів імпліцитної негативної оцінки мовця у англійському діалогічному дискурсі стають доречними авторським методом семіотичного поля невербальної комунікації, запропонованого І.І. Серяковою [7, с. 85], а також елементів конwersаційного аналізу.

Комунікативний етап дослідження передбачає аналіз комунікативних умов вираження та реалізації імпліцитної негативної оцінки у діалогічній взаємодії. Із залученням дискурс-аналізу як методу аналізу суб’єктивних чинників у живому спілкуванні [3, с. 19] встановлюються соціальні, комунікативні, гендерні, психологічні чинники, що впливають на висловлення мовцем імпліцитної негативної оцінки. Статусно-рольові та гендерні характеристики комунікантів можна проаналізувати у широкому контексті художнього твору чи кінодискурсу, де кожному мовцю належить певна соціальна роль чи статус та гендерна ознака, що визначають та моделюють висловлення негативної оцінки в імпліцитний спосіб. Наприклад:

“*He is heaven, darling, – she said later, out in the kitchen, helping Grace find some more drinks. – Absolute heaven. And so attractive!*”

“*Is he?*” – *said Grace shortly.*

Clarissa looked at her sharply and changed the subject [16, с. 394].

Цей фрагмент яскраво ілюструє прояв *гендеру* в реалізації імпліцитної негативної оцінки мовця, зокрема фемінного стилю спілкування. Розмова, що відбувається між подругами, яскраво демонструє гендерно марковану здатність жінки майстерно висловлювати негативну оцінку імпліцитно та миттєво зчитувати невербальні сигнали співрозмовника (що демонструє жінка-адресат). Перепитування Грейс (*Is he?*) разом з невербальним індикатором голосу (*said Grace shortly*) передає несхвалення жінкою зацікавленості Клариси її другом. Водночас спостерігаємо миттєве інферування Кларисою висловленої імпліцитної негативної оцінки Грейс, результатом якого є швидка зміна теми. Тобто як реалізація імпліцитної негативної оцінки з боку мовця (адресанта), так і її інферування з боку адресата засвідчують гендерно марковану чутливість жінки у комунікації та здатність миттєво на неї реагувати.

На основі аналізу фрагментів діалогічного дискурсу, що складають масив ілюстративного матеріалу дослідження, встановлено, що *статусно-рольові* характеристики мовців проявляють полярність у висловленні мовцями імпліцитної негативної оцінки. Ми виявили, що мовці схильні виражати негативну оцінку імпліцитно у діалогічній взаємодії у разі, коли комунікативні ролі засновані на близьких стосунках (подружжя, члени родини, близькі друзі), тобто за симетричних рольових стосунків. З іншого боку, різниця у соціальному статусі комунікантів, ступінь офіційності та близькості стосунків (асиметричність статусно-рольових характеристик) також впливають на імпліцитність висловлення негативної оцінки. У першому випадку, на нашу думку, визначальним є психологічний мотив не образити близьку людину, не зашкодити її почуттям. У другому випадку домінує підпорядкування власного мовлення соціально усталеним комунікативним законам спілкування, що визначають моделі поведінки комуніканта у суспільстві.

Наступний, **когнітивно-прагматичний**, етап дослідження направлений на виявлення когнітивних механізмів реалізації та функціонування імпліцитної негативної оцінки та її прагматичного спрямування у процесі комунікації. Дослідження у когнітивно-прагматичному векторі здійснене нами у двох напрямках, що, на нашу думку, якнайповніше характеризує предмет нашого дослідження та засвідчує кореляцію когнітивної та комунікативної діяльності людини.

Методика аналізу *реперспективізації* предметної ситуації в діалозі А.М. Пшеничних [6, с. 45–59] надала нам можливість виявити когнітивні операції фокусування уваги комунікантів на предметній ситуації спілкування або її складнику із висловленням відмінних інтерпретацій (перспектив спостереження описаної ситуації), спричинених негативною оцінкою.

Екстраполюючи вказану методикау на предмет нашого дослідження, ми дійшли висновку, що у процесі реперспективізації мовець трансформує образ предметної ситуації, запропонований його співрозмовником, на такий, що передає негативне відношення до цієї ситуації імпліцитно за допомогою низки когнітивних операцій (зміна точки огляду, варіювання відстані між точкою огляду та об’єктом концептуалізації, зміна стану точки огляду, реверсування напрямку сканування ситуації та поєднання названих операцій). Наведемо конкретний приклад

висловлення мовцем негативної оцінки імпліцитно. Цей приклад заснований на одній із когнітивних операцій механізму реперспективізації:

“He feels responsible for Alice and sometimes he gets carried away.”

I said: “Thing is, I wouldn’t mind being responsible for her myself” [13, с. 138].

Реперспективізація предметної ситуації у цьому фрагменті розмови між чоловіком та жінкою заснована на когнітивній операції *зміни точки огляду*, зокрема зміни *фігури суб’єкта-концептуалізатора*. Продюцент ініціативної репліки портретує ситуацію з позиції особи, відсутньої під час розмови, використовуючи для референції до неї займенник *He*, натомість продюцент респонсивної репліки обирає за точку огляду себе – *I* – та у такий спосіб надає суб’єкту інтерпретацію предметної ситуації. Отже, мовець висловлює негативну оцінку предметної ситуації та почуття роздратування з приводу дій особи, яка є предметом розмови.

Аналіз імпліцитної негативної оцінки через призму соціокогнітивної теорії дослідження дискурсу Т.В. Дейка [11, с. 21–27] із залученням комунікативного та когнітивного принципів теорії релевантності В. Шпербера та Д. Вілсон [12, с. 112–167] дозволив нам змодельовати когнітивно-комунікативний механізм функціонування імпліцитної негативної оцінки. На нашу думку, цей механізм передбачає *активацію мовцем контекстуальних та ситуативних моделей із фонду спільних знань* як мовця, так і адресата або із їхнього спільного *когнітивного простору*, що максимізує *оптимальну релевантність* висловлення негативної оцінки в імпліцитній формі за конкретних *контекстуальних умов спілкування*. Проілюструємо:

00:06:06 KRISTIN: (holding the baby) “Hi, Daddy!”.

ZACK: (stretching out his hands to the baby).

KRISTIN: “No, no, no, we sanitize”.

ZACK: “I literally just washed my hands”.

KRISTIN: “Doesn’t matter!” (sprays the sanitizer onto Zack’s hands).

ZACK: “I could always wear a hazmat suit” [14].

У наведеному фрагменті мовець активує ситуативну ментальну модель *to wear a hazmat suit*, яка, безумовно, є частиною спільних знань як мовця, так і слухача. Ця модель реконструює у свідомості комунікантів такий елементи, як *гіперзахист від негативного впливу*, а також такі контекстуальні елементи, як *виробництво засобів хімічного впливу, шкода здоров’ю*. Накладаючись на контекст взаємодії чоловіка та жінки та предметну ситуацію (гігієна, пов’язана із немовлям), активація ситуативної моделі у розмові між чоловіком та жінкою виявляє здатність передавати негативну оцінку чоловіком хворобливої зацикленості жінки у вигляді дотепу.

Актомовленнєвий аналіз висловлень, що містять імпліцитну негативну оцінку мовця, здійснений з метою встановлення типів мовленнєвих актів, які проявляють потенціал її реалізації. Прагматичний аналіз іллокутивного спрямування даних висловлень враховує та виявляє комунікативно-функціональну спрямованість предмету нашого дослідження у комунікації. У рамках нашої розвідки актомовленнєвий аналіз спрямовує увагу дослідника на прагматичні функції імпліцитної негативної оцінки у живому спілкуванні та інтенційний зміст висловлення мовця. Така перспектива розгляду надає можливість виявити імпліцитну негативну оцінку у якості дискурсивного знаряддя прагматичного впливу на співрозмовника. Наприклад:

“How long have we known each other?” – I ask him.

“About twelve years, – he replies, – and three months.”

“At what point in our relationships did we both start wearing pyjamas in bed?” [15, с. 6].

Інтенцією жінки у наведеному фрагменті є висловлення незадоволення та негативної оцінки монотонності та рутинності їх шлюбного життя, що вона здійснює на основі послідовних квеситивів. Іллокутивним спрямуванням цих квеситивів є направлення ходу думок чоловіка у певне русло із перлокутивною метою у близькій перспективі вплинути на його емоції, а у віддаленій – коригувати його дії стосовно дружини.

Метою **тактико-стратегічного етапу** дослідження є виявлення і класифікація тактик вираження імпліцитної негативної оцінки, а також виокремлення тих стратегій, компонентом яких може бути імпліцитна негативна оцінка мовця у діалогічній взаємодії.

Виділення тактик, що підпорядковані певним стратегіям, відбувається з огляду на їхню прагматичну спрямованість та специфіку їхнього мовленнєвого вираження. Керуючись тезою про те, інтеракційна природа дискурсу визначає його як спільну діяльність, що вибудовує нову реальність для усіх комунікантів – суб’єктів дискурсу – та відповідним чином організує міжсуб’єктну взаємодію [8, с. 21], вважаємо релевантним для вирішення завдань нашого дослідження виявити та класифікувати респонсивні тактики реагування на імпліцитну негативну оцінку мовця, тобто прослідкувати реакцію адресата, на якого направлена висловлена імпліцитна негативна оцінка. Така перспектива розгляду цього дискурсивного явища дозволяє якнайповніше охарактеризувати його функціонування у реальній комунікації, оскільки виявляє перлокутивні наслідки її залучення.

Розглянемо на прикладі процедуру виділення тактики реалізації імпліцитної негативної оцінки мовцем, визначення стратегії, компонентом якої є ця тактика, а також розглянемо респонсивність адресата ІНО:

“Oh, God, I’m sorry, darling.”

“It’s quite alright, – said Patrick, – but I do want to talk to you some more now. I know it’s not as important as your job, but<...>”

Bianca looked at him sharply. He didn’t often resort to such tactics. When it happened it was a shock.

“Darling Patrick, don’t be silly. You know perfectly well our jobs are equally important.”

“Are they?” – His tone was mild, but it had an edge on it.

“Well, of course they are. It’s just that right now mine is being extra-demanding. But – *I’m sorry, and I should have listened before. Let’s do it now. I meant it. I’m all yours.*” [16, с. 63].

У наведеному фрагменті розмови, що відбувається між подружжям, чоловік залучає тактику імпліцитної негативної самооцінки, тобто заниження власної значущості (*I know it’s not as important as your job, but <...>*), втрачаючи терпіння через постійне делегування важливої для нього розмови. Комунікативною інтенцією Патрика є вираження докору дружині, стимулювання емпатії, а метою – коригування її поведінки. Виокремлення цієї тактики виявляє її компонентом маніпулятивної стратегії, скерованої на здійснення *прихованого* впливу для задоволення *власної* потреби. Б’янка миттєво реагує невербально на залучену тактику (*Bianca looked at him sharply*) та, розуміючи свою провину та бажаючи уникнути конфлікту, реагує респонсивною пасивно-захисною тактикою *імпліцитного заперечення* імпліцитної негативної самооцінки чоловіка (*You know perfectly well our jobs are equally important.*). Очевидно, що чоловіка не задовольняє реакція дружини, тому він продовжує розмову, залучаючи тактику перепитування (*Are they?*), що підсилює попередньо висловлену чоловіком імпліцитну негативну оцінку предметної ситуації. Невербальний індикатор голосу, експлікований у фрагменті авторською мовою (*His tone was mild, but it had an edge on it*), підтверджує переживання мовцем негативної емоції роздратування та осуду, заснованої на негативній оцінці. Перепитування Патрика у цій діалогічній взаємодії проявляє ознаки стратегії конфронтації, яка втілюється у порушеннях принципів мовленнєвого спілкування, небажанні мовця взаємодіяти зі співрозмовником у гармонійному руслі та нехтуванні власним обличчям та обличчям співрозмовника [8, с. 207]. Імпліцитна негативна оцінка у такому разі є *конфліктогеном*, тобто комунікативним елементом, здатним викликати напруженість між мовцями та спровокувати конфлікт.

Згаданий приклад ілюструє наростання негативних емоцій роздратування та обурення чоловіка, який стримував їх протягом тривалого часу. Зауважимо, що жінка намагається запобігти конфлікту, та, попри обережне залучення пасивно-захисної *тактики виправдовування* (*It’s just that right now mine is being extra-demanding*), здійснене з метою відновити власне обличчя, зрештою, вдається до нейтральної тактики *експліцитного погодження із імпліцитною негативною оцінкою* чоловіка (*I should have listened before*) та *вибачення із завершенням обговорення предметної ситуації* (*I’m sorry*).

Таким чином, перелокутивним ефектом залучення тактик імпліцитної негативної оцінки (заниження власної значущості та перепитування), як засвідчує аналіз наведеного фрагменту, є вплив на емоційно-психічний стан жінки, збудження почуття провини та докорів сумління і задоволення мовцем власної потреби – змусити жінку залишити свої справи та обговорити важливе для нього питання. Комунікативний результат спостерігаємо безпосередньо у репліці Б’янки: жінка одразу відкладає свої справи аби задовольнити потребу чоловіка (*Let’s do it now. I meant it. I’m all yours.*).

Отже, тактико-стратегічний етап дозволяє нам прослідкувати роль імпліцитної негативної оцінки у розгортанні діалогічної взаємодії та досягнути прагматичну суть імпліцитної негативної оцінки у реальному інтерактивному спілкуванні як інтендованої свідомої дії із позиції мовця та результату її залучення, що демонструє респонсивність та подальша поведінка адресата імпліцитної негативної оцінки.

Таким чином, наше дослідження передбачає п’ять етапів: встановлення теоретичних віх вивчення явища імпліцитної негативної оцінки та окреслення її термінологічних меж; виявлення комунікативних ознак та особливостей, що впливають на її функціонування у мовленні; окреслення когнітивних механізмів та процесів породження імпліцитної негативної оцінки; виявлення прагматичного спрямування такої оцінки у процесі комунікації; аналіз та класифікація особливостей тактико-стратегічної маніфестації у взаємодії мовців. Зазначені етапи на основі залучених у роботі методів контекстуального, пропозиціонального, пресупозиційного, актомовленнєвого методів та дискурс-аналізу, когнітивно-прагматичного, комунікативно-функціонального та конверсаційного аналізів уможливають комплексне, різноаспектне та ґрунтовне дослідження явища імпліцитної негативної оцінки у англомовному діалогічному дискурсі.

Література:

1. Безугла Л.Р. Вербалізація імпліцитних смислів у німецькомовному діалогічному дискурсі: монографія. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 332 с.
2. Морозова О.І. Діяльнісний стиль мислення у лінгвістичних дослідженнях. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2008. № 811. С. 41–45
3. Маргынук А.П. Когнітивно-комунікативна лінгвістика: в поєднанні базових принципів и методик анализа. Когніція, комунікація, дискурс. 2016. № 12. С. 17–35
4. Приходько Г.І. Оцінка і комунікація: посіб. для студентів та аспірантів. Вінниця: Нова Книга, 2013. 168 с.
5. Почешцов Г.Г. Избранные труды по лингвистике: монография / сост., общ. ред. И. Шевченко. Винница: Новая книга, 2013. 560 с.
6. Пшеничних А.І. Реперспективізація предметної ситуації в англомовному діалогічному дискурсі (на матеріалі мультимедійних ігрових кінотворів): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Харків, 2011. 327 с.
7. Серякова И.И. Типология невербальных знаков коммуникации. Science and Education a New Dimension. Philology. 2014 № II (5), Issue: 28. С. 84–88
8. Фролова І.Є. Дискурсивна стратегія як когнітивно-комунікативний феномен. Культура народів Причорномор’я. Симферополь: Межвуз. центр «Крым», 2006. № 82. Т. 2. С. 207–209.
9. Шевченко И.С. Становление когнитивно-коммуникативной парадигмы в лингвистике. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2004. № 635. С. 202–205.

10. Cognitive Pragmatics. Handbooks of Pragmatics / ed by Hans-Jörg Schmid. Vol. 4. De Gruyter Mouton: Berlin/New York, 2012. 648 p.
11. Dijk T.A., van. Discourse and Context: A Sociocognitive Approach. New York: Cambridge University Press, 2008. 267 p.
12. Sperber D., Wilson D. Relevance: Communication and Cognition. Blackwell: Oxford UK & Cambridge USA, 1995, 326 p.
13. Durrant S. Lie with me. Mulholland books. Hodder, UK, 2011. 293 p.
14. Mother's day. Directed by Gary Marshall. Capacity Pictures, 2016. № 118. URL: https://www.springfieldspringfield.co.uk/movie_script.php?movie=mothers-day
15. Neill F. The secret life of a slummy mummy. Arrow books, 2008. 296 p.
16. Vincenzi P. Forbidden places. Headline review, London, 2006. 625 p.

Анотація

М. КАМІНСЬКА. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІМПЛІЦИТНОЇ НЕГАТИВНОЇ ОЦІНКИ МОВЦЯ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

У статті розглянуто етапи і методи вивчення дискурсивної реалізації імпліцитної негативної оцінки мовця у сучасному англomовному діалогічному дискурсі. На основі проведеного аналізу зроблено висновок, що поетапне вивчення явища імпліцитної негативної оцінки та використання комплексної методики, заснованої на інтеграції когнітивних, прагматичних та функціональних методів та методик дослідження, забезпечує ґрунтовне дослідження такого феномену інтеракції.

Ключові слова: імпліцитна негативна оцінка, реперспективізація предметної ситуації, діалогічний дискурс.

Аннотация

М. КАМИНСКАЯ. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ИМПЛИЦИТНОЙ НЕГАТИВНОЙ ОЦЕНКИ ГОВОРЯЩЕГО В СОВРЕМЕННОМ АНГЛОЯЗЫЧНОМ ДИАЛОГИЧНОМ ДИСКУРСЕ

В статье рассмотрены этапы и методы изучения дискурсивной реализации имплицитной негативной оценки говорящего в современном англоязычном диалогическом дискурсе. На основе проведенного анализа сделан вывод, что поэтапное изучение явления имплицитной негативной оценки и использования комплексной методики, основанной на интеграции когнитивных, прагматических и функциональных методов и методик исследования обеспечивает фундаментальное исследование данного феномена интеракции.

Ключевые слова: имплицитная негативная оценка, реперспективизация предметной ситуации, диалогический дискурс.

Summary

M. KAMINSKA. METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF LINGUISTIC RESEARCH OF SPEAKER'S IMPLICIT NEGATIVE EVALUATION IN MODERN ENGLISH DIALOGICAL DISCOURSE

The article reveals the stages and methods of studying implicit negative evaluation of the speaker in Modern English dialogical discourse. The author concludes that a step-by-step study of the phenomenon of implicit negative evaluation based on complex integrative methodology of the research provides a fundamental study of the phenomenon of dialogue interactions.

Key words: implicit negative evaluation, reperspectivization of communicative situation, dialogic discourse.